

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO
NR. I-1367 36 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas) rengimą paskatinusios priežastys:

1. Poreikis užtikrinti nuoseklų, sistemiškai suderintą ir efektyvų valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo bei valdymo teisinį reguliavimą LNSS asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros viešosiose įstaigose, kurių savininkė (dalininkė) yra valstybė arba savivaldybė (toliau – viešosios įstaigos).

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nustato skirtingus valstybės ir savivaldybių turto perdavimo viešosioms įstaigoms režimus, priklausomai nuo turto grupės. Ilgalaikis materialusis turtas perduodamas patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis, o trumpalaikis materialusis ir nematerialusis turtas – panaudos pagrindais.

Toks teisinis reguliavimas laikytinas fragmentišku ir nesisteminiu, nes:

- sudaro prielaidas skirtingų teisinių režimų taikymui tam pačiam subjektui vykdant tas pačias funkcijas;
- didina administracinę naštą valstybės ir savivaldybių įstaigoms bei viešosioms įstaigoms, kurios privalo taikyti skirtingas turto valdymo, apskaitos ir kontrolės taisykles;
- neužtikrina aiškaus ir vienodo atsakomybės paskirstymo už valstybės turto valdymą ir naudojimą.

Be to, pažymėtina, kad galiojantis reguliavimas, pagal kurį trumpalaikis materialusis turtas (įskaitant sunaudojamą turtą, pvz., medikamentus, vakcinas, vienkartinės asmenines apsaugos priemonės) perduodamas panaudos pagrindais, nėra suderintas su panaudos instituto esme, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.629 straipsnyje. Pagal šią nuostatą panaudos objektu gali būti tik nesunaudojamas daiktas, kuris turi būti grąžinamas, o praktikoje viešosioms įstaigoms perduodamas ir sunaudojamas turtas, kuris negali būti grąžintas.

Taip pat pažymėtina, kad galiojantis teisinis reguliavimas nepakankamai aiškiai apima nematerialiojo turto (pvz., licencijų, informacinių sistemų, intelektinės veiklos rezultatų) perdavimo ir valdymo ypatumus, nors toks turtas yra reikšmingas sveikatos priežiūros paslaugoms teikti. Toks turtas savo pobūdžiu skiriasi nuo materialiujų daiktų, todėl jo perdavimas panaudos pagrindais nėra pakankamai aiškiai pritaikytas praktiniams poreikiams, ypač vertinant teisių apimtį, naudojimo sąlygas ir atsakomybės paskirstymą. Dėl to praktikoje kyla neapibrėžtumas ir skirtingo teisės normų taikymo rizika.

Atsižvelgiant į tai, Projektu siekiama:

- atsisakyti diferencijuoto valstybės turto perdavimo pagal turto grupes;
- nustatyti vienodą valstybės ir savivaldybių turto perdavimo režimą – patikėjimo teisę pagal patikėjimo sutartį;
- užtikrinti teisinio reguliavimo atitiktį civilinės teisės principams ir panaudos instituto paskirčiai;
- sumažinti administracinę naštą valstybės ir savivaldybių įstaigoms bei viešosioms įstaigoms;
- sudaryti prielaidas efektyvesniam ir skaidresniam valstybės ir savivaldybių turto valdymui.

2. 2024 m. spalio 31 d. įsteigtas viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau – Santaros klinikos) filialas Nacionalinis vėžio centras, kuriame nuo 2025 m. sausio 1 d. vykdoma Nacionalinio vėžio instituto (toliau – NVI) Santaros klinikoms perduota asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo veikla.

Ir Santaros klinikų, ir NVI savininkė (dalininkė) yra valstybė.

Šiuo metu esanti situacija suponuoja neigiamus finansinius padarinius, susijusius su Santaros klinikų patiriamomis sąnaudomis už NVI nuosavybės teise valdomo turto nuomą. Santaros klinikos šį turtą nuomojasi, mokėdamos beveik 50 tūkst. Eur mėnesinį nuomos mokesį, o nuomos santykiams trunkant ilgiau kaip vienus metus bendra sumokėta nuomos mokesčio suma jau viršija 0,5 mln. Eur.

Teisės aktų nustatyta tvarka priimti sprendimai dėl NVI klinikinės veiklos perdavimo Santaros klinikoms negali būti atsieti nuo turto (įskaitant medicinos įrangą, skirtą onkologinėms ligoms diagnozuoti ir gydyti) perdavimo proceso veiklą tęsiančiam subjektui.

Pažymėtina, kad minėtas turtas yra kritiškai reikalingas – tai medicinos įranga, būtina onkologinėms ligoms diagnozuoti ir gydyti.

Yra poreikis keisti esamą teisinį reguliavimą, nes jo nepakeitus ir toliau Santaros klinikoms tektų nuomotis NVI nuosavybės teise valdomą turtą ir patirti nuolatinės nuomos sąnaudas.

Pastebėtina tai, kad pirmiau minėta situacija gali pasitaikyti ir ateityje vykdant kitas sveikatos priežiūros optimizavimo paslaugų strategines priemones, todėl būtinas įstatyminis reglamentavimas.

Projekto rengimo tikslai ir uždaviniai:

1. siekis užtikrinti, kad valstybės ir savivaldybių nematerialusis, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas būtų perduodamas ir valdomas pagal vienodas taisykles, taip didinant teisinį aiškumą, veiklos efektyvumą ir valstybės, savivaldybių turto naudojimo kontrolę;

2. siekis įtvirtinti specialiąją įstatyminę nuostatą, kad viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė, asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti naudotas įstaigai nuosavybės teise priklausantis turtas viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu galėtų būti perduotas su viešosios įstaigos dalininku susijusiam Viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktų sąlygas atitinkančiam subjektui (toliau – subjektas) neatlygintinai nuosavybėn, jeigu įgyvendinant Strateginio valdymo įstatymo pagrindu priimtus sveikatos srities planavimo dokumentus yra vykdomas dalies viešosios įstaigos ekonominės veiklos (funkcijų, teisių, pareigų bei darbuotojų) perdavimas kitam subjektui išlaikant veiklos tęstinumą ir turto perdavimas reikalingas sveikatos priežiūros paslaugų teikimui užtikrinti.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

1. Specialiojo Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybė sau nuosavybės teise priklausančią ilgalaikį materialųjį turtą (toliau – valstybės turtas) Vyriausybės nustatyta tvarka LNSS asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms, kurių savininkė (dalininkė) yra valstybė (toliau – valstybės viešoji įstaiga), gali perduoti tik patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad savivaldybė jai nuosavybės teise priklausančią ilgalaikį materialųjį turtą (toliau – savivaldybės turtas) savivaldybės tarybos nustatyta tvarka LNSS asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms, kurių savininkė (dalininkė) yra savivaldybė (toliau – savivaldybės viešoji įstaiga), perduoda patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį.

Bendrąsias valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisės normas apibrėžiančiame Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnyje nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių turtas, išskyrus centralizuotai valdyti perduotą valstybės nekilnojamąjį turtą, gali būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis juo atitinkamai Vyriausybės arba savivaldybės tarybos nustatyta tvarka viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą laikomos viešojo sektoriaus subjektais <...>.

Nurodytos specialiosios Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatos netaikomos valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise valdomam trumpalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui, todėl, perduodant viešosioms įstaigoms valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančią trumpalaikį ir nematerialųjį turtą, taikomos bendrosios valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisės normos, t. y. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnis.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešosioms įstaigoms Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas taikomi tiek, kiek tai neprieštarauja šiam (Sveikatos priežiūros įstaigų) įstatymui.

Viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, kad viešajai įstaigai draudžiama perduoti viešosios įstaigos turtą jos dalininkui ar su juo susijusiam asmeniui nuosavybėn už kainą, mažesnę nei turto rinkos vertė, nustatyta pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, taip pat patikėjimo teise ar panaudos pagrindais, *išskyrus <...> atvejus, kai turtas perduodamas viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, <...> dalininkui – valstybei, savivaldybei arba su jomis susijusiam asmeniui. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė <...>, turtas dalininkui – valstybei, savivaldybei arba su jomis susijusiam asmeniui – perduodamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.*

Paminėtina tai, kad atsižvelgiant į tai, kad pirmiau nurodytoje nuostatoje nėra nurodytas neatlygintino turto perdavimo aspektas, minėtą įstatymo nuostatą įgyvendinančiame Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo dalininkui – valstybei, savivaldybei arba su jomis susijusiam asmeniui tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1025 „Dėl Valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“, taip pat nėra teisinės galimybės nustatyti, kad valstybės viešosios įstaigos nuosavybės teise valdomas turtas viešosios įstaigos dalininkui – valstybei ar su juo susijusiam asmeniui – galėtų būti perduotas neatlygintinai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

1. Siūlomas teisinis reguliavimas leis užtikrinti, kad valstybės ir savivaldybių nematerialusis, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas būtų perduodamas ir valdomas pagal vienodas taisykles, taip didinant teisinį aiškumą, veiklos efektyvumą ir valstybės bei savivaldybių turto naudojimo kontrolę.

2. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas yra specialusis įstatymas Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešosioms įstaigoms Viešųjų įstaigų įstatymo ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo atžvilgiu. Vertinant tai, kas pirmiau paminėta, specifinių turtinių teisinių santykių reguliavimas asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioms valstybės viešosioms įstaigoms nustatomas specialiajame Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme.

Siūloma nustatyti, kad viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė, asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti naudotas įstaigai nuosavybės teise priklausantis turtas viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu gali būti perduotas su viešosios įstaigos dalininku susijusiam subjektui neatlygintinai nuosavybėn, jeigu įgyvendinant Strateginio valdymo įstatymo pagrindu priimtus sveikatos srities planavimo dokumentus yra vykdomas dalies viešosios įstaigos ekonominės veiklos (funkcijų, pareigų bei darbuotojų) perdavimas kitam subjektui išlaikant veiklos tęstinumą ir turto perdavimas reikalingas sveikatos priežiūros paslaugų teikimui užtikrinti.

Projektu nesiūloma nustatyti, kad turto perdavimo tvarką detalizuotų Vyriausybė, nes turto perdavimo esminės sąlygos (kada turtas gali būti neatlygintinai perduotas) jau nustatytos pačiame įstatyme. Procedūriniai visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimo įforminimo klausimai jau yra reglamentuoti Viešųjų įstaigų įstatyme ir jo pagrindu priimtuose teisės aktuose.

Dalies viešosios įstaigos ekonominės veiklos perdavimo atveju darbuotojams bus taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 51 straipsnyje numatytos garantijos.

Projekto 2 straipsnio 2 dalimi siūloma naują materialiojo pobūdžio teisinį reguliavimą taikyti ir tais atvejais, kai sprendimai įgyvendinant Strateginio valdymo įstatymo pagrindu priimtus sveikatos srities planavimo dokumentus dėl dalies viešosios įstaigos ekonominės veiklos (funkcijų,

teisių, pareigų bei darbuotojų) perdavimo kitam subjektui išlaikant veiklos tęstinumą buvo priimti iki šio įstatymo įsigaliojimo. Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs (pavyzdžiui, 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas), kad grįžtamasis teisės akto galiojimas yra galimas, kai yra palengvinama teisės subjektų padėtis ir kartu nepabloginama kitų teisės subjektų teisinė padėtis (*lex benignior retro agit*). Paminėtina tai, kad neatlygintinas turto perdavimas turės teigiamos įtakos veiklą perimančiai įstaigai (neberekės mokėti didelės nuomos kainos už turtą). Veiklą perdavusiai įstaigai taip pat nebus pabloginama padėtis, nes jai neberekės administruoti turto, kuris veiklai nebėra reikalingas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Projektą bus įtvirtintas vienodas valstybės ir savivaldybių turto perdavimo ir valdymo teisinis režimas viešosioms įstaigoms. Tai leis pašalinti šiuo metu egzistuojantį teisinio reguliavimo nevienodumą, kai skirtingoms turto rūšims taikomi skirtingi teisiniai instrumentai.

Vienodo teisinio režimo nustatymas užtikrins didesnę teisinę aiškumą ir nuoseklumą, nes nebeliks poreikio diferencijuoti turtą pagal jo vertę ar pobūdį ir taikyti skirtingas teises konstrukcijas analogiškomis situacijoms. Tai sumažins teisės normų interpretavimo riziką bei skirtingos jų taikymo praktikos formavimosi tikimybę.

Projektu siūlomas reguliavimas sudarys prielaidas efektyvesniam valstybės ir savivaldybių turto valdymui. Viešosios įstaigos visą joms perduotą turtą valdys pagal vienodas taisykles, todėl sumažės administracinė našta, susijusi su skirtingų sutarčių sudarymu, vykdymu ir kontrole.

Kartu pažymėtina, kad administracinė našta mažės ne tik valstybės viešosioms įstaigoms, bet ir valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, perduodančioms turtą. Atsisakius skirtingų turto perdavimo režimų, nebeliks poreikio rengti ir administruoti skirtingos teisinės prigimties sutarčių, taikyti skirtingus turto perdavimo, apskaitos ir kontrolės būdus. Tai leis supaprastinti turto perdavimo procedūras, sumažinti su tuo susijusių administracinių veiksmų apimtį bei užtikrinti nuoseklesnį turto valdymo praktikos taikymą.

Papildomai pažymėtina, kad galiojantis teisinis reguliavimas, pagal kurį dalis valstybės ir savivaldybių turto perduodama panaudos pagrindais, sukuria perteklinę administracinę naštą turtą inventorizuojant ir nurašant. Viešosios įstaigos, atlikdamos joms perduoto turto inventorizaciją, privalo inventorizacijos duomenis teikti panaudos davėjui, kuris juos papildomai tikrina ir vertina, taip dubliuojamos funkcijos. Be to, pagal panaudos sutartis perduoto turto nurašymas iš apskaitos galimas tik panaudos davėjo sprendimu, net ir tais atvejais, kai turtas faktiškai naudojamas ir sunaudojamas viešojoje įstaigoje. Tai lemia papildomus derinimo procesus, ilgesnes procedūras ir neefektyvų žmogiškųjų išteklių naudojimą.

Suvienodinus valstybės ir savivaldybių turto perdavimo teisinį režimą, šie procesai bus supaprastinti – sumažės funkcijų dubliavimas, trumpės sprendimų priėmimo laikas, o turto apskaita ir nurašymas galės būti organizuojami efektyviau, aiškiau paskirstant atsakomybę.

Suvienodinus teisinį režimą taip pat bus užtikrintos aiškesnės valstybės ir savivaldybių turto apskaitos ir kontrolės sąlygos. Vienodas turto valdymo modelis leis taikyti nuoseklius apskaitos principus, aiškiau apibrėžti atsakomybę už turto naudojimą ir sumažinti praktinių neatitikimų, susijusių su skirtingų teisinių režimų taikymu, riziką.

Siūlomas reguliavimas taip pat pašalins neatitikimus tarp galiojančio teisinio reguliavimo ir civilinės teisės principų, kadangi panaudos instituto taikymas sunaudojamam turtui neatitinka jo esmės. Tai prisidės prie nuoseklesnės ir sistemiškai suderintos teisės sistemos kūrimo.

Priėmus Projektą taip pat būtų sudarytos sąlygos efektyviai naudoti valstybės viešosios įstaigos turimas lėšas (įskaitant Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas), tai yra jos būtų nukreipiamos ne turto nuomos sąnaudoms padengti, o asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kokybei gerinti.

Nepriėmus siūlomo teisinio reguliavimo, išliktų fragmentuotas valstybės ir savivaldybių turto perdavimo modelis, lemiantis skirtingų teisinių režimų taikymą analogiškomis situacijoms ir

didinantis teisės normų interpretavimo riziką. Taip pat ir toliau būtų taikomas panaudos institutas sunaudojamam bei nematerialiajam turtui, nors tai neatitinka jo esmės, todėl išliktų teisinio neapibrėžtumo ir praktinių neatitikimų rizika. Be to, nesikeistų perteklinė administracinė našta tiek turtą naudojančioms, tiek jį perduodančioms institucijoms, ypač atliekant turto apskaitą, inventorizavimą ir nurašymą.

Nepriėmus Projekto toliau bus apsunkinamas sveikatos srities reformų, susijusių su valstybės viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų organizaciniais pertvarkymais, įgyvendinimas, nes vykdant valstybės viešosios įstaigos dalies ekonominės veiklos perdavimą (be reorganizavimo procedūros) kitai valstybės viešajai įstaigai, tai veiklai naudotas įstaigos nuosavas turtas veiklos funkcijų tęstinumui užtikrinti negalėtų ir toliau būti perduodamas neatlygintinai, t. y. viena valstybės viešojo įstaiga, kuriai turtas nebereikalingas, kitai valstybės viešajai įstaigai turės nuomoti turtą rinkos kaina.

Neigiamų pasekmių priėmus Projektą nenumatoma. Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Priimtas Projektas esminės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Neprieštarauja. Projektas prisideda prie viešojo sektoriaus valdymo efektyvumo didinimo, administracinės naštos mažinimo ir racionalaus valstybės ir savivaldybių turto naudojimo tikslų įgyvendinimo.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Projekto reglamentavimas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui tiesioginės įtakos neturės.

Viešosios įstaigos turimos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšos bus nukreipiamos ne turto nuomos sąnaudoms padengti, o asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kokybei gerinti.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.
Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Viešosios įstaigos turtas, valstybės turtas, savivaldybės turtas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Pažymėtina, kad pagal Civilinio kodekso 2.36 straipsnio 1 dalį valstybė civiliniuose santykiuose dalyvauja lygiais pagrindais su kitais šių santykių dalyviais. Paminėtina tai, kad Projektu siūlomas teisinis reguliavimas bus taikomas tik toms viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė. Vadovaujantis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 27 straipsniu, valstybės subjektas negali būti viešosios įstaigos dalyviu kartu su privačiu juridiniu asmeniu, tai reiškia, kad teisiniai santykiai taikomi tik valstybės subjektų tarpusavio santykiams. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau paminėta, nėra jokio pagrindo abejoti, kad siūlomu teisiniu reguliavimu būtų išbalansuojama valstybės ir ne valstybės subjektų teisių ir pareigų pusiausvyra. Dėl viešosios įstaigos interesų apsaugos, kai perduodamas turtas sudaro esminę viešosios įstaigos turto dalį, pažymėtina, kad neatlygintinas viešosios įstaigos turto perdavimas bus galimas tik aiškiai įstatyme įtvirtintu atveju – kai vykdoma sveikatos srities reforma ir įstaigos sveikatos priežiūros veiklai naudotas turtas kartu su perduodama ekonomine veikla yra perduodamas kitai valstybės viešajai įstaigai. Akivaizdu tai, kad jei perduodama asmens sveikatos priežiūros dalis ekonominės veiklos (kuri įstaigoje nebebus vykdoma), tai logiška kartu perduoti ir tokiai veiklai naudotą turtą. Projektu siūlomas reguliavimas turėtų būti vertinamas pirmiausiai asmens sveikatos priežiūros paslaugų tęstinumo kontekste, o viešosios įstaigos nuosavo turto valdymas ir šiuo metu pagal Viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 7 punktą yra visuotinio dalininkų susirinkimo, o ne įstaigos valdymo organų, kompetencija. Dėl perduodamo turto apimties pasakytina tai, kad būtų perduodamas tik tas turtas, kuris reikalingas tų pačių paslaugų tęstinumui užtikrinti, o detalios paslaugų rūšis ir jų teikimo tęstinumą reglamentuoja strateginio planavimo dokumentų pagrindu priimti teisės aktai.

Dėl galimos įstaigos kreditorių apsaugos paminėtina tai, kad Projektu aiškiai nurodomos sąlygos, koks įstaigos turtas ir kada neatlygintinai gali būti perduodamas, t. y. tik tas turtas, kuris buvo naudojamas asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, ir tik vykdant sveikatos srities reformas. Valstybės politikos tikslas yra vykdant reformas užtikrinti paslaugų tęstinumą ir vienas interesas (kreditorių interesų tenkinimas) negali būti priešpastatytas visuomenės interesui gauti kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas paslaugų teikimą perimančioje įstaigoje. Papildomai paminėtina tai, kad ir šiuo metu Viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 7 punkte yra numatyta teisė visuotiniam dalininkų susirinkimui spręsti dėl įstaigos nuosavo turto disponavimo ir savaime tai nereiškia, kad šiuo punktu gali būti pažeidžiami kreditorių teisėti interesai.